

Додаток
до рішення Млинівської селищної
ради Дубенського району
Рівненської області
21.04.2023 № 2637

Звіт

директора комунальної установи «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради Рівненської області Лук'ячук Л.С. про діяльність закладу у 2022 році

Головною метою соціального розвитку сучасного суспільства є повага до людського розмаїття, встановлення принципів солідарності та безпеки, що забезпечує захист та повну інтеграцію у соціум усіх верств населення, в тому числі й осіб з особливими освітніми потребами. В основу інтеграції закладено принцип доступності та дотримання прав людини щодо рівного доступу до здобуття якісної освіти.

Комунальна установа «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради Рівненської області (далі - Млинівський ІРЦ) функціонує з вересня 2018 року.

Млинівський ІРЦ забезпечує права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної, середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

У своїй діяльності установа керується Конституцією України, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Положенням про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545 (зі змінами), Статутом, нормативно-правовими документами, які регламентують діяльність Центру.

Комунальна установа «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради Рівненської області обслуговує Бокіймівську, Острожецьку, Підлозцівську, Ярославичську територіальні громади (договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування (утримання) комунальної установи «Млинівський інклюзивно-ресурсний

центр» Млинівської селищної ради Рівненської області від 14.09.2018 № 1/827).

Щорічно укладається Додаткова угода про спільне фінансування (утримання) комунальної установи «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради Рівненської області (від 14.06.2022 № 5), яка передбачає розмір частки кожної громади у спільному фінансуванні (утриманні) Центру. Аналіз фінансування на утримання установи у 2022 році.

Інклюзивно-ресурсний центр забезпечує психологічний, дефектологічний, логопедичний супровід дітей з особливими освітніми потребами віком від 0 до 18 років, яких на території, що обслуговує Центр є 7856 дітей.

Станом на 30.12.2022 в закладі працювало 6 педагогічних працівників: директор, 5 фахівців (консультантів) ІРЦ, діловод та прибиральник службових приміщень. Усі фахівці (консультанти) ІРЦ мають відповідну освіту.

Вакантні посади 1 вчитель-дефектолог (тифлопедагог), 1 вчитель-дефектолог (сурдопедагог), вчитель-дефектолог (олігофренопедагог) (0,85 посадового окладу) та 0,5 ставки медичної сестри.

З початком війни в країні вимушено змінена адреса ІРЦ: вул. Народна, 14 (колишній МНВК). Дане приміщення, що орендує установа у Млинівському ліцеї № 1 Млинівської селищної ради, становить 143,5 м²:

- вбиральня - 8 м² ;
- два коридори (17 м² та 13,9 м²) ;
- кабінет - 13,0 м²;
- лаборантська - 7,1 м²;
- два класи (41,4 м² та 43,1 м²).

В будівлі зробили внутрішню вбиральню з поручнями та капітальний ремонт в одному з кабінетів (залили підлогу, поклали ламінат, змінили дерев'яні вікна та двері на пластикові, вирівняли та пофарбували стіни). У 2023 році планується капітальний ремонт у всіх інших кабінетах та в коридорі.

Комунальна установа «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради працює щоденно, крім суботи і неділі, з 8:00 до 17:15, п'ятниця з 8:00 до 16.00. Щоп'ятниці проводиться комплексна оцінка розвитку дитини.

Основними завданнями інклюзивно-ресурсного центру є:

1) проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб;

2) надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи;

3) консультування батьків, інших законних представників особи з особливими освітніми потребами щодо особливостей її розвитку;

4) забезпечення участі педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру:

у діяльності команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами;

у семінарах, тренінгах, майстер-класах для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обміну досвідом тощо;

5) надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та інших послуг дітям з особливими освітніми потребами:

дітям раннього та дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти;

дітям, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу;

6) визначення потреби в асистенті учня та/або супроводі дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі (групі);

7) визначення рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

8) надання консультативної, психологічної допомоги батькам, іншим законним представникам осіб з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей та підвищення обізнаності щодо організації їх навчання і виховання;

9) інформування громади про діяльність інклюзивно-ресурсного центру та взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами (установами) соціального захисту населення, службами у справах дітей, громадськими організаціями тощо;

10) ведення обліку осіб, які звернулися до інклюзивно-ресурсного центру, шляхом формування їх електронного переліку в АС «ІРЦ»;

11) підготовка звітної та аналітичної інформації про результати діяльності інклюзивно-ресурсного центру.

Відповідно до Положення про інклюзивно-ресурсний центр від 12 липня 2017 № 545 із змінами, внесеними згідно з Постановами № 617 від 22.08.2018, № 983 від 21.10.2020, № 765 від 21.07.2021, а також змін, які внесені в умовах війни № 493 від 29.04.2022, № 979 від 30.08.2022:

- розширено завдання інклюзивно-ресурсних центрів;

- надано додаткові гарантії особам з особливими освітніми потребами, які вимушено змінили місце проживання чи перебування;

- дозволено використовувати документи з мобільного застосунку «Дія»;

- передбачено можливості для осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій і отримали психологічні травми;
- у разі потреби необхідно надавати психологічну підтримку тимчасово переміщеним особам (включаючи їх родини), особам, які зазнали психологічної травми під час військових дій та інших завдань, що визначені військово-цивільною адміністрацією з огляду на фах педагогічних працівників ІРЦ.

Комплексна оцінка, у тому числі повторна, проводиться за письмовим (або онлайн, використовуючи АС «ІРЦ») зверненням (заявою) до інклюзивно-ресурсного центру батьків (одного з батьків) або інших законних представників особи з особливими освітніми потребами, особи з особливими освітніми потребами, яка досягла 14 років (за погодженням із батьками, іншими законними представниками), органів опіки та піклування (для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування у разі непризначення законного представника у відповідному до законодавства порядку), повнолітньої особи.

Комплексна оцінка проводиться фахівцями інклюзивно-ресурсного центру індивідуально за такими напрямками: оцінка фізичного розвитку; оцінка мовленнєвого розвитку; оцінка когнітивної сфери; оцінка емоційно-вольової сфери; оцінка освітньої діяльності.

Усі письмові звернення (заяви) до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки невідкладно фіксуються в АС «ІРЦ». У разі звернення до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки однієї і тієї самої особи воно фіксується як повторне.

Комунальна установа «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради використовує діагностичні методики для психологічного обстеження та виявлення особливостей розвитку осіб: Leiter-3, WISC-IV, PEP-3, CONNERS-3, CASD. Дані п'ять діагностичних інструментів - це світовий стандарт діагностики. Leiter-3 - методика для тестування невербального інтелекту і когнітивних здібностей. Шкала Leiter-3 містить невербальні інструкції та завдання і не потребує вербальної комунікації з особою взагалі. Її віковий діапазон – від 3 до 75+ років. WISC-IV - методика для тестування вербального інтелекту і когнітивних здібностей. Містить вербальні тести, і її віковий діапазон застосування – від 6 до 16 років. PEP-3 - методика для тестування психоосвітнього профілю, спрямована на визначення особливостей розвитку дітей з розладами аутистичного спектру. Визначає поведінкові, когнітивні або емоційні прояви особи. Її віковий діапазон – від 2 до 7,5 років. CONNERS-3 потрібна для виявлення РДУГ (розладів дефіциту уваги та гіперактивності). Тест складається з трьох форм: опитувальник для самої дитини, для батьків (опікунів) і вчителів-педагогів. Віковий діапазон для CONNERS-3 – від 6 до 16 років. Цінність CONNERS-3 в тому, що методика дає

розуміння про функціонування дитини в різних контекстах. CASD - скрінінгова методика, яка спрямована на визначення проявів РАС у дітей. Віковий діапазон – від 1 до 16 років.

Для забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, АС «ІРЦ» забезпечує передачу до бази даних Єдиної державної електронної бази з питань освіти та програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» інформації про осіб з особливими освітніми потребами та їх психолого-педагогічну оцінку розвитку, а також про відповідних суб'єктів освітньої діяльності.

Інформація до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» передається у процесі оновлення в АС «ІРЦ» та доповнює профіль особи та закладу освіти у складових зазначеної електронної бази: Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності, Реєстрі здобувачів освіти, Реєстрі документів про освіту, Реєстрі дітей дошкільного та шкільного віку, довідниках здобувачів освіти та закладів освіти програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту».

У разі встановлення фахівцями інклюзивно-ресурсного центру наявності у дитини особливих освітніх потреб, висновок про комплексну оцінку є підставою для складання для неї індивідуальної програми розвитку та надання їй психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

Корекційно-розвиткова робота - комплекс заходів із системного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямований на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості дитини. Корекційно-розвиткова робота проводиться у вигляді корекційно-розвиткових занять за напрямками відповідно до індивідуальних особливостей учня.

Відповідно до індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності на кожного учня з особливими освітніми потребами складається індивідуальна програма розвитку, у якій зазначається загальна інформація про учня, наявний рівень знань і вмінь, динаміка розвитку, адаптація навчального матеріалу, технічні пристосування, додаткові послуги (корекційно-розвиткові заняття), визначені у комплексній психолого-педагогічній оцінці розвитку особи, виданої інклюзивно-ресурсним центром.

Пунктами 4 та 6 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з

особливими освітніми потребами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року № 88, визначено, що за рахунок субвенції здійснюється оплата видатків на проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг), що визначені індивідуальною програмою розвитку, особам з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних класах (групах) закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

Додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) проводяться (надаються) фахівцями (із числа працівників закладу освіти та у разі потреби - додатково залученими фахівцями), з якими заклад освіти або відповідний орган управління освітою укладають цивільно-правові договори. Перелік фахівців, які можуть проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги), визначено у додатку 5 до вищенаведеного Порядку № 88.

У школах територіальних громад для дітей з особливими освітніми потребами, які за станом здоров'я не можуть здобувати освіту в інклюзивних класах (відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичного висновку про стан здоров'я дитини), організовано навчання за індивідуальною формою здобуття освіти - педагогічний патронаж.

У відповідності до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160, та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314) керівник закладу освіти, в якому організовано індивідуальну форму здобуття освіти, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку. До індивідуальної програми розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту за індивідуальною формою, можуть залучатися фахівці, які відповідно до законодавства забезпечують психолого-педагогічний супровід таких осіб (п. 9 розділу I). Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають удома, організовують заклади освіти, до яких вони зараховані (п.7розділу IV).

Персональний склад педагогічних працівників, які здійснюють навчання за формою педагогічного патронажу, кількість навчальних годин для її організації визначаються наказом керівника закладу освіти.

Всю документацію працівники установи ведуть в паперовому і електронному вигляді, в тому числі висновки про комплексну оцінку.

Відповідно до заяв та необхідного пакету документів від батьків у Млинівський ІРЦ у період з 01.01.2022 по 31.12.2022 комплексну оцінку розвитку пройшли 49 дітей (8 дітей віком від 2 до 6 років та 41 дитина віком від 6 до 18 років), зокрема:

- 23 дітей Млинівської ТГ;
- 8 дітей Бокіймівської ТГ;
- 13 дітей Острожецької ТГ;
- 2 дітей Підлозцівської ТГ;
- 3 дітей Ярославницької ТГ.

За результатами цієї оцінки:

- 3 дітям дошкільного віку організовано інклюзивне навчання в закладах дошкільної освіти (Малорогостаївський ліцей (дошкільний підрозділ)).

- 26 дітям шкільного віку - інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти (Берегівська гімназія, Бокіймівська гімназія, Борбинська гімназія, Владиславівська філія Млинівського ліцею № 2, Вовницька гімназія, Млинівський ліцей № 1, Острожецький ліцей ім. І.Єремєєва, Підлозецька гімназія, Пітушківська філія Довгошиївського ліцею, Сморгівська гімназія, Торговицька гімназія, Ярославницька гімназія);

- 3 дітям шкільного віку - індивідуальна форма здобуття освіти (педагогічний патронаж) (Млинівський ліцей № 2, Пугачівська гімназія, Хорупанська гімназія);

- 14 дітям дошкільного та шкільного віку організовано проведення корекційно-розвиткових занять в ІРЦ з логопедами, практичними психологами, вчителем-реабілітологом, вчителем-дефектологом. Це діти, яким не надаються корекційно-розвиткові, психолого-педагогічні послуги в закладах дошкільної, загальної середньої освіти, та які не охоплені навчанням; діти шкільного віку, які здобувають освіту за індивідуальною формою (педагогічний патронаж).

- 4 дітей навчаються в закладах спеціальної освіти (Дубенська спеціальна школа, Клеванська спеціальна школа та Ясениницький НРЦ).

Станом на 31 січня 2022 року в Центрі на обліку перебувають 258 дітей.

За результатами проведення комплексних оцінок та наданими рекомендаціями фахівців ІРЦ протягом 2018-2022 років у 2022 році було створено 62 інклюзивних класи та 7 інклюзивних груп у закладах освіти:

- Млинівська ТГ для 29 учнів в ЗЗСО та для 9 дітей в ЗДО;
- Бокіймівська ТГ для 19 учнів в ЗЗСО та для 1 дитини в ЗДО;
- Острожецька ТГ для 16 учнів в ЗЗСО;
- Підлозцівська ТГ для 7 учнів в ЗЗСО та для 1 дитини в ЗДО;
- Ярославницька ТГ для 3 учнів в ЗЗСО.

Фахівці (консультанти) ІРЦ комунальної установи «Млинівський інклюзивно-ресурсний центр» Млинівської селищної ради Рівненської області, а саме: практичні психологи Сасюк Наталія Юріївна та Бацман Людмила Володимирівна, вчитель-логопед та вчитель-дефектолог (олігофренопедагог) Леник Ольга Олександрівна, вчитель-логопед Комнацька Вікторія Петрівна, вчитель-реабілітолог Синицька Катерина Анатоліївна проводять комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи з метою визначення її особливих потреб за участі батьків, надають консультативну та психологічну допомогу, проводять бесіди з батьками. Вони надають також психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами, які перебувають на обліку в ІРЦ, шляхом проведення індивідуальних та групових занять. Станом на 31.12.2022 в ІРЦ отримали психолого-педагогічні послуги всього 258 дітей. За період роботи з 01.01.2022 по 31.12.2022 фахівцями проведено 2163 корекційно-розвиткових заняття.

Центр взаємодіє з педагогічними працівниками закладів дошкільної та загальної середньої освіти з метою раннього виявлення та надання своєчасної психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, підвищення фахової майстерності шляхом проведення:

- засідання круглого столу з педагогічними працівниками закладів освіти «Рівні підтримки та категорії труднощів дітей з ООП» (січень);
- засідання проблемного столу «Коригування індивідуальної програми розвитку дитини з ООП та внесення її в АС «ІРЦ» (лютий);
- батьківських зборів «Формула успіху щодо виховання дитини з особливими освітніми потребами» (квітень);
- наради для заступників директорів та методистів, що відповідають за інклюзивне навчання в ЗЗСО та ЗДО, щодо організації інклюзивного навчання (вересень).

Фахівці беруть участь в командах психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти, моніторингу динаміки розвитку дитини (згідно наказу по розподілу посадових обов'язків) не рідше, ніж двічі на рік.

Важливим аспектом діяльності ІРЦ є надання консультативно-психологічної допомоги батькам дітей з особливими освітніми потребами стосовно мережі закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти та зарахування до них, формування позитивної мотивації щодо розвитку даної категорії дітей. Всього за 2022 рік директором та фахівцями (консультантами) ІРЦ надано 840 консультацій, відвідано 76

засідань команд психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах освіти.

Незважаючи на складну ситуацію в країні 19 грудня 2022 року до Дня Святого Миколая на базі Центру було проведено захід для дітей із особливими освітніми потребами, які отримують психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в ІРЦ.

Значна увага в центрі приділяється підвищенню професійного рівня фахівців. З цією метою фахівці (консультанти) ІРЦ відвідали тренінги, семінари, вебінари, майстер класи із застосування сучасної спеціальної педагогіки та психології, зокрема:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації вчителів-реабілітологів ІРЦ (04-07 квітня 2022 року);
- навчання за програмою підвищення кваліфікації вчителів-логопедів ІРЦ (26-29 квітня та 03-06 жовтня 2022 року);
- навчання за програмою підвищення кваліфікації практичних психологів ІРЦ (23-26 травня та 17-20 жовтня 2022 року);
- цикл практичних вебінарів «Організація інклюзивного навчання, визначення категорій освітніх труднощів та рівнів підтримки»;
- цикл навчальних вебінарів щодо шляхів організації інклюзивного навчання у 2022 році за оновленою нормативно-правовою базою та специфікою визначення освітніх труднощів (категорій) осіб з особливими освітніми потребами та рівнів їх підтримки в освітньому процесі спільно з Інститутом спеціальної педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України;
- онлайн-практикум «Формування висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку АС ІРЦ»;
- тренінг «Інноваційні інклюзивні практики в освітніх закладах через залучення дітей з ООП до STEM освіти»;
- семінар-майстерня «Ігрова діяльність як засіб формування соціально-комунікативної компетенції осіб з ООП»;
- семінар «Психологічний контент супроводу осіб з ООП та ВПО»;
- семінар-практикум «Слабозорі діти в інклюзивному класі: роль вчителя та асистента при формуванні освітнього середовища в умовах НУШ»;
- онлайн-майстерня «Механізми виникнення агресії. Вікові особливості агресивної поведінки у дітей, напрями допомоги»;
- семінар-практикум «Підвищення рухової активності дітей з ООП»;
- семінар «Комплексний моніторинг супроводу дитини з ООП в освітніх закладах: професійний підхід».

У березні 2022 року проходив обласний конкурс «Інклюзивно-ресурсний центр — територія доброти», 3 дитини з особливими освітніми потребами, які

перебувають на обліку в установі, брали участь у конкурсі і були нагороджені подарунками за I і II місця.

Поряд з усіма здобутками за весь період існування Центру є необхідність в придбанні інтерактивного обладнання, спеціальних комп'ютерних програм (для надання якісних корекційно-розвиткових послуг), створення сенсорної кімнати (для дітей з розладами аутистичного спектру).

Інклюзивне навчання — це виклик сучасній системі освіти. Виклик педагогам, які надають освітні послуги дітям з ООП, виклик батькам, які не знають, чого очікувати від закладу загальної середньої освіти, виклик учням, які часто виявляються заручниками шкільних приміщень із високими сходами й без пандусів та упередженого ставлення однокласників, їхніх батьків. Але все це тимчасові труднощі, які необхідно подолати на шляху докорінних змін — змін у свідомості українського суспільства, забезпечення доступності навчання, роботи та повноцінного життя осіб з особливими потребами.

На завершення хочу подякувати всім, хто причетний до спільної діяльності інклюзивно-ресурсного центру в нелегкий час для країни, сподіваємося на подальшу взаємодію, зміцнення існуючої співпраці та зростання успіхів. Всім нам перемоги та миру!

Директор

Лілія ЛУК'ЯНЧУК